

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2018-04-11

1(9)

Ärendebeteckning
511-8916-2017
Arkivbeteckning
2402392

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Häggsjö-Bergmyran i Åsele kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Häggsjö-Bergmyran
Dossienummer	2402392
NVR-id	2048519
Kommun	Åsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Cirka 40 km SO om Åsele
Ekokartor	20I 8b och 9b
Mittkoordinat	648212, 7095120 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutslista, bilaga 1
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket
Fastighet	Häggsjöbacken 1:2
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	86,9 hektar
Landareal	86,6 hektar
Areal produktiv skog	48,3 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara och återskapa värdefulla naturmiljöer i boreala och brandpräglade barrnaturskogar, våtmarker samt anda ingående naturtyper. Syftet är också att vårda och bevara områdets helhetsvärden i form av ett sammanhängande skogs- och myrområde med i huvudsak orörd karaktär och den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftsliv.

Syftet ska uppnås dels genom naturvårdsbränning och dels genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik. Om en naturvårdsbränning inte går att genomföra av praktiska skäl ska andra brandefterliknande åtgärder kunna tillämpas. Hydrologiskt påverkade våtmarker och vattendrag ska kunna återställas. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Naturreservatet Häggsjö-Bergmyran utgör ett representativt utsnitt av det boreala och brandpräglade naturlandskap som tidigare kännetecknade Norrlands inland. Stora delar av skogen är i stort sett orörd och det finns stort inslag av naturskogsstrukturer som gamla träd, grova lövträd, död ved i olika nedbrytningsstadier och hänglavar. I reservatet finns viktiga livsmiljöer för flera skyddsvärda och rödlistade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat landskap. I den brandpräglade tallskogen är skrovlig taggsvamp funnen, som ingår i åtgärdsprogram för hotade fjälltaggsvampar. De höga naturvärden som dokumenterats i reservatet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att de ska kunna bevaras och utvecklas.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. anordna upplag, dumpa eller tippa,
2. dra fram rör eller ledning i mark, vatten eller luft,
3. anlägga stig, väg eller parkeringsplats,
4. uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning eller koja,
5. uppföra mast eller vindkraftverk,
6. uppföra stängsel eller annan hägnad,
7. bedriva täktverksamhet eller bortföra torv, mineral eller annat geologiskt material,

8. gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla eller spränga eller vidta åtgärd som skadar berg, mark, sten eller botten,
9. utföra vattenreglering, dämma, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin,
10. dika eller dikesrensa,
11. avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, upparbeta vindfällan, ta frö, så, plantera eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
12. använda bekämpningsmedel eller tillföra växtnäringssämnen,
13. kalka mark eller vatten,
14. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
15. framföra el- eller motordrivet fordon i terräng, med undantag för uttransport av fäلت högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla,
3. skötselåtgärderna naturvårdsbränning, bränningsefterliknande åtgärder och vid behov stängsling,
4. hydrologisk återställning av diken på våtmark och restaurering av vattendrag vid behov,
5. borttagande av främmande arter vid behov,
6. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. gräva eller hacka,
2. skada, rista i eller måla på berg, mark, block eller sten,
3. bortföra sten,
4. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
5. skada eller störa djurlivet, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,

6. framföra el- eller motordrivet fordon utanför anvisade vägar, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller is,

Utan tillstånd från Länsstyrelsen är det förbjudet att:

7. placera ut skylt, tavla, orienteringskontroll, snitsel, markering eller liknande.
-

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) normalt underhåll av befintlig väg, t.ex. träd som fallit eller hotar att falla över vägen får fällas men ska lämnas kvar i naturreservatet,
- c) att ställa ut informationsskylt i direkt samband med pågående jakt,
- d) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437).

Ärendets beredning

Häggsjö-Bergmyran och intilliggande områdets naturvärden inventerades av Länsstyrelsen i samband med SNUS (inventering av värdefulla Statliga Naturskogar och Urskogsartade Skogar) som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde på regeringens uppdrag 2003 - 2004. Länsstyrelsen har därefter besökt området ett par gånger för att komplettera informationen. I samband med utvidgningen av Björnlandets nationalpark 2017 (Reg. Prop. 2016/17:97) har naturreservatet Björnlandet Syd (dnr 511-10590-2009, dossie 2402231), som ligger norr om Häggsjö-Bergmyrans naturreservat, införlivats med nationalparken.

Naturvårdsverket förvärvade marken av Sveaskog 2009 i samband med markaffärer i Västernorrlands län. Holmen Skog AB har senare köpt delar av markerna intill naturreservatet.

Reservatsförslaget har varit på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Följande remissinstanser har yttrat sig:

Holmen Skog AB framför att de förutsätter att informationsskylt och parkering för reservatsbesökare placeras och utformas så att passerande transporter för skogsbruket ej hindras. I övrigt inga kommentarer.

Länsstyrelsens bedömning: Reservatets informationsskylt placeras så att passerande trafik inte hindras. Inga ytterligare besöksanordningar planeras för Häggsjö-Bergmyrans naturreservat. Strax norr om reservatet finns ett mer populärt och lättillgängligt besöksmål, Björnlandets nationalpark, med mycket goda möjligheter till såväl korta som längre vandringar. Nationalparken har flera entréer, parkeringar, skyltade leder och övernattningskojor.

Naturvårdsverket tillstyrker Länsstyrelsens förslag till beslut och skötselplan.

Skogsstyrelsen är positiv till den planerade reservatsbildningen och förslaget till skötselplan. Skogsstyrelsen anser att olika bevarandebestånden har samordnats och bedömer att förslaget är väl genomarbetat.

Vilhelmina Norra Sameby har framfört att samebyn ska tillfrågas innan åtgärder, tex. naturvårdsbränning och stängsling samt att föreskrifterna inte får utgöra hinder för bedrivande av renskötsel inkl. snöskoterkörning och att samebyns jakträtt inte får inskränkas.

Länsstyrelsens kommentar: Samråd med samebyn genomförs när brandplan tas fram. Den innehåller mer exakt planering av åtgärder och genomförande för varje enskilt bränningsobjekt. Liksom i förslaget till beslut är snöskoterkörning inte förbjudet i reservatet och renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantagen från föreskrifterna. Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare, inkl. samebyn, enligt gällande jaktlagstiftning.

Åsele kommun avstyrker förslaget till bildandet av Häggsjö-Bergmyrans naturreservat med motiveringen att det är en politisk prioritering att inte bilda fler naturreservat.

Länsstyrelsens kommentar: Naturvårdsverket har ägt marken under mycket lång tid. Naturvårdsverket har avyttrat omkringliggande mark på samma fastighet. Holmen Skog AB, som köpte kringliggande mark, var inte intresserad av att också förvärva detta område. I och med bildandet av Häggsjö-Bergmyrans naturreservat har 48,3 ha produktiv skog, med så höga naturvärden att den inte kan brukas rationellt och hållbart enligt gällande lagstiftning, beslutade miljömål och enligt skogsnäringsens egen miljöcertifiering, fått ett formellt skydd.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

Där naturreservatet Häggsjö-Bergmyrans behov av föreskrifter sammanfaller med skyddet för Björnlandets nationalpark har Häggsjö-Bergmyrans föreskrifter getts samma lydelse som föreskrifterna för Björnlandets nationalpark (NFS 2017:4).

Beskrivning av reservatet

Naturreservatet Häggsjö-Bergmyran är beläget nära länsgränsen mot Väster-norrland, cirka 22 km SV om Fredrika (Vistege). Björnlandets nationalpark ligger några hundra meter norr om naturreservatet.

Norra delen av reservatet präglas av våtmarken Häggsjö-Bergmyran med urskogsartad tallskog på fastmarksholmarna med stående silverfurar. På sluttningen i västra delen av reservatet finns en brandpräglad talldominerad skog med mycket gott om brandstubbar. Söderut ökar inslaget av gran. Kring bäcken i öster växer gransumpskog. I reservatet finns gott om naturskogsstrukturer som gamla granar och tallar, stående och liggande död ved, tallar med brandljud samt hänglavar. Reservatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar.

Tillgängligheten till naturreservatet är relativt god med skogsbilvägar intill och genom reservatet. Björnlandets nationalpark, som ligger strax norr om reservatet, är ett mer populärt besöksmål med leder och övernattningskojor.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden och att motverka exploatering. Området har egenskaper och strukturer som har utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas. Förutom inom Björnlandets nationalpark, strax norr om reservatet, består landskapet runt Häggsjö-Bergmyrans naturreservat till övervägande del av ungskogar i varierande ålder uppkomna efter avverkningar.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden. Inom den naturgeografiska region (30a) där Häggsjö-Bergmyran är beläget utgör arealen formellt skyddad naturskog endast ett par procent av den totala skogsmarksarealen.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog.

Reservatet ligger in en skogsbiologisk värdetrakt med barr- och lövvärden enligt de *regionala strategierna för skydd av skog*^{1,2} och därmed är förutsättningarna goda att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena. Placeringen i skogliga värdetrakter gör att skyddet även bidrar till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

Häggsjö-Bergmyrans naturreservat ligger inom en talltrakt särskilt prioriterad för arter knutna till nydöd och äldre tallved. Förekomsten av död tallved är därför särskilt värdefulla och så även åtgärder som nyskapar död tallved i området. Inom naturreservat förekommer naturliga successioner efter brand och reservatet ligger centralt i en trakt särskilt prioriterad för naturvårdsbränning³. Bevarandet av gransumpskogen längs bäcken är prioriterat och det rika lövinslaget med björk, asp och sälk är värdefullt eftersom reservatet också ligger i trakter för bevarande av gran- och lövvärden. Skyddet möjliggör en förvaltning av dessa värden.

¹ Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län. 2006. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län*. ISBN 91-975699-4-1.

² Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2014. *Strategi för bevarande och restaurering av lövnaturvärden i skyddade områden, Västerbottens län*. Meddelande 6:2014.

³ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2012. *Strategi för skötsel av brandpräglad skog i skyddade områden i Västerbottens län*. Meddelande 16:2012.

I naturreservatet har flera skyddsvärda och *rödlistade arter* som är beroende av naturskogsstrukturer noterats. Förekomsten av skrovlig taggsvamp⁴ berörs av *Åtgärdsprogram för hotade arter* (ÅGP).

I länets *våtmarksinventering*⁵ har Häggsjö-Bergmyran (AC20I9B01) getts vissa naturvärden.

Förenlighet med riksintressen, miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Området avvattnas söderut till Häggsjöbäcken, som rinner in i Västernorrlands län. Där är Övre Gideälven med biflöden av *riksintresse för naturvård* enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Naturreservatsbildningen bidrar till att långsiktigt öka och säkerställa vattendragets status.

Bildandet av naturreservatet Häggsjö-Bergmyran bidrar till att nå miljö-kvalitetsmålet *Levande skogar* genom att cirka 48 hektar produktiv skogsmark ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar även till att nå miljömålen *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv* genom att våtmarken Häggsjö-Bergmyran bevaras samt att förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar också till det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras.

Vidare bidrar skyddet till gynnsam bevarandestatus för förekommande Natura 2000 arter på biogeografisk nivå, t.ex. järpe (A104), tretåig hackspett (A241) och spillkråka (A236).

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets naturvärden.

Naturreservat är en lämplig skyddsform för områden med flera olika naturmiljöer med ett sådant skötselbehov att skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att Häggsjö-Bergmyran därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

⁴ Naturvårdsverket. 2006. *Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar* (Särdodon). Rapport 5609.

⁵ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1993. *Katalog över våtmarker Åsele, Lycksele, Norsjö och Malå kommuner*. Bilaga 2 till ”Våtmarker i Västerbottens län” meddelande 1:1993.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnads- mässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvens- utredning av regelgivning.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

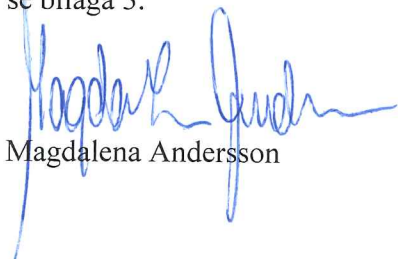
Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Före anordnandet av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

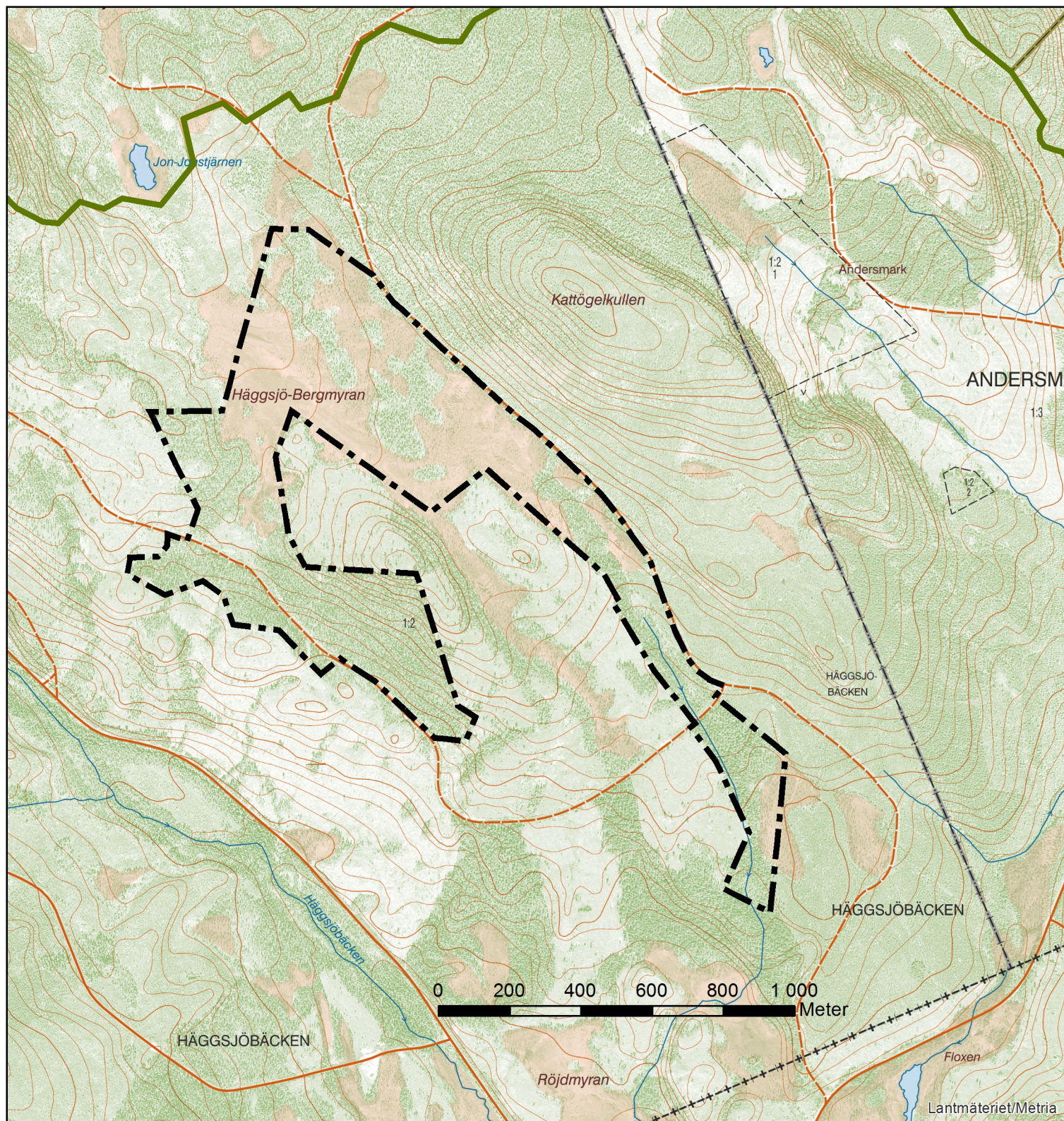
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3.

Magdalena Andersson

Lena Lundevaller

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inkl. bilagor
3. Hur man överklagar

Naturreservat

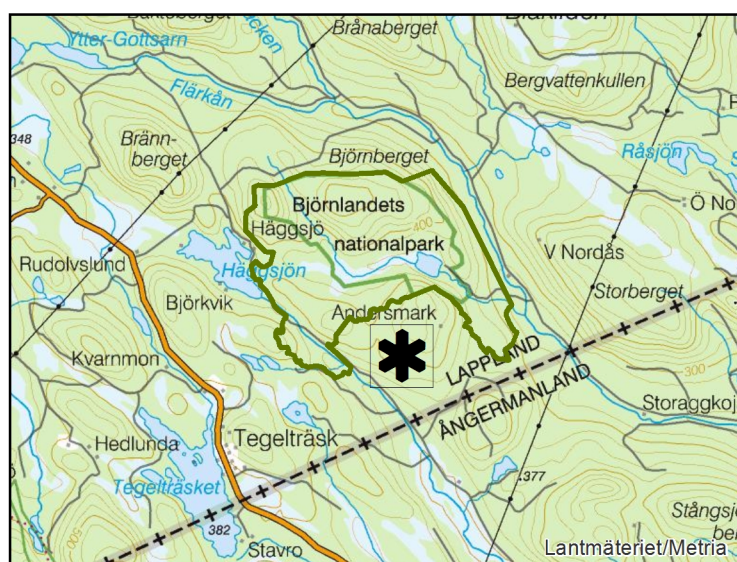
Häggsjö-Bergmyran

Åsele kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 511-8916-2017

 Gräns för naturreservatet

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till Beslut om bildande
av naturreservatet Häggsjö-
Bergmyran i Åsele kommun

Skötselplan

Datum
2018-04-11

1(11)

Ärendebeteckning
511-8916-2017
Arkivbeteckning
2402392

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HÄGGSJÖ-BERGMYRAN I ÅSELE KOMMUN

Foto: Sören Uppsäll

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara och återskapa värdefulla naturmiljöer i boreala och brandpräglade barrnaturskogar, våtmarker samt anda ingående naturtyper. Syftet är också att vårda och bevara områdets helhetsvärden i form av ett sammanhängande skogs- och myrområde med i huvudsak orörd karaktär och den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftsliv.

Syftet ska uppnås dels genom naturvårdsbränning och dels genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik. Om en naturvårdsbränning inte går att genomföra av praktiska skäl ska andra brandefterliknande åtgärder kunna tillämpas. Hydrologiskt påverkade våtmarker och vattendrag ska kunna återställas. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Prioriterade bevarandevärden

- Boreal brandpräglad naturskog med gamla träd och rik förekomst av lövträd
- Stor artrikedom
- Skrovlig taggsvamp

3. Beskrivning av naturreservatet

3.1 Administrativa uppgifter

Namn	Häggsjö-Bergmyran
Dossienummer	2402392
NVR-id	2048519
Kommun	Åsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Cirka 40 km SO om Åsele
Ekokartor	20I 8b och 9b
Mittkoordinat	648212, 7095120 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutscharta, bilaga 1
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket
Fastighet	Häggsjöbacken 1:2
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	86,9 hektar
Landareal	86,6 hektar
Areal produktiv skog	48,3 hektar

3.2 Naturtyper

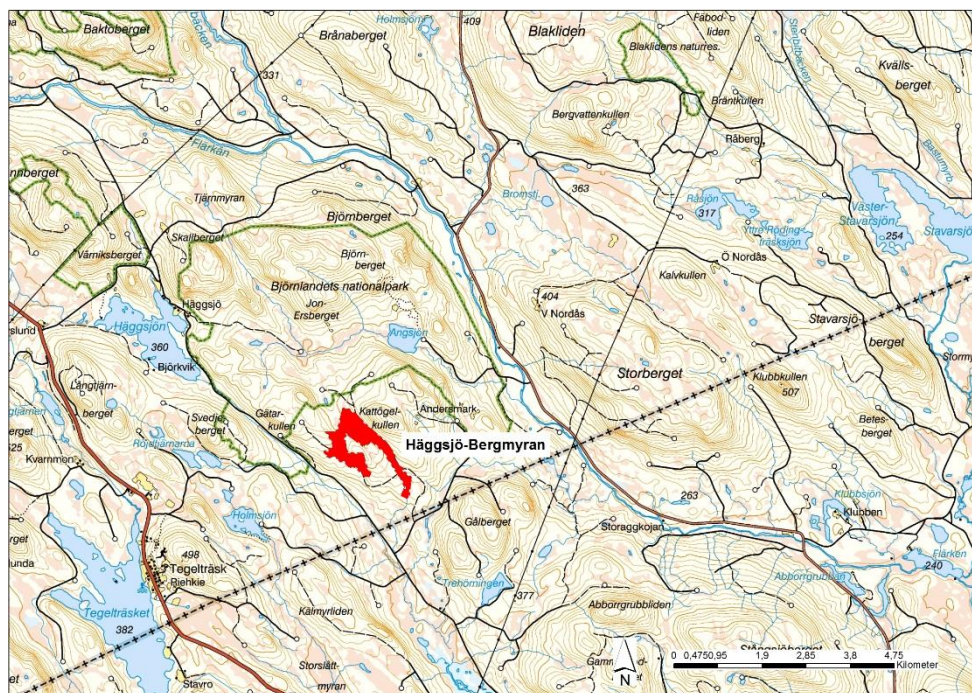
Följande Natura 2000-naturtyper¹ förekommer inom naturreservatet.
Naturtypsindelning enligt Naturvårdsverkets basinventering skyddad natur.

Naturtyp	Natura 2000-kod	Areal (ha)
Mindre vattendrag < 3 m	3260	0,3
Öppna mossar och kärr	7140	29,6
Taiga-Sumpskog	9006	10
Taiga	9010	34,8
Skogbevuxen myr (9740)	91D0	4,3
Icke natura-naturtyp	6960, 9900, 9903	7,9

Prioriterade naturtyper enligt EU:s Art- och habitatdirektiv är taiga och skogbevuxen myr.

3.3 Beskrivning av reservatet

Naturreservatet Häggsjö-Bergmyran är beläget nära gränsen mot Väster-
norrlands län, cirka 5 km NO om Tegelträsk (Riehkje). Björnlandets
nationalpark ligger några hundra meter norr om naturreservatet.

Karta med Häggsjö-Bergmyrans naturreservat markerat.

Naturreservatet består av våtmarken Häggsjö-Bergmyran med urskogsartad tallskog på fastmarksholmarna. Övriga delar av reservatet utgörs av brand-
präglad talldominerad skog med stort lövinslag i en sluttning och
gransumpskog kring en bäck. Naturreservatets skogar och våtmark har

¹ EU:s Art- och habitatdirektiv, Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

mycket låg påverkansgrad i ett landskap starkt präglat av ungskogar med till övervägande del planterade tallar.

Geologiska förhållanden

Berggrunden inom reservatet består av granit. Området ligger över högsta kustlinjen, 370 - 440 meter över havet. Det innebär att det inte har påverkats av svallningsprocesser. De dominerande jordarterna är morän och torv. Terrängen är i de lite brantare sydvästra delarna av reservatet mycket blockrik medan de mer flacka myrmarkerna i norr endast har spridda större block.

Skog

Naturreservatets skogar består av fyra sinsemellan väldigt olika naturtyper. I öster finns ett bäckdråg med gransumpskog, i norr en urskogsartad tallsumpskog på myrholmarna, i väster en brandpräglad talldominerad skog och i söder växer en brandpräglad barrblandskog med stort lövinslag.

Brandljud på tall och kolad stubbe i barrskogen i sydvästra delen av naturreservatet. Foto: Lena Lundevaller.

Den långsträckt östra delen av naturreservatet består av en fin bäckmiljö med 100 - 150 årig gransumpskog med inslag av grov asp, al, sälg och björk och äldre granar på upp mot 200 år. Skogen är naturskogsartad med riklig hänglavsförekomst, t.ex. garnlav och violettgrå tagellav, och allmänt med död ved i form av lövträds- och granlågor. Fältskiktet domineras av fräken och blåbärsris men det finns också rikare partier med höga ormbunkar. I denna del av naturreservatet finns det också ett mindre område med talldominerad barrblandskog med grovvuxna tallar och rikligt med hänglavar, främst garnlav.

På fastmatteholmarna på de stora öppna myrorna i norr växer en urskogsartad tallsumpskog med rikligt med hänglavar samt stor ålders- och dia-

meterspridning. Aldern varierar från noll till 400 år, men överståndare på över 200 år dominerar. Skogen är relativt gles och öppen. På många av tallarna växer det garnlav. Det finns också enstaka äldre granar draperade med manlav och garnlav. Död ved förekommer rikligt, främst i form av stående silverfurar och grånade tallågor.

På den blockrika sluttningen i västra delen av reservatet finns en brandpräglad 120 - 150 årig flerskiktad barrblandskog med stort lövinslag, främst björk men också aspkloner och gamla sälgar med lunglav. I norra delen dominerar tall och söderut ökar inslaget av gran. I hela området finns det gott om brandljud på gamla tallar och kolnade stubbar. Området hyser flera arter som är beroende av de strukturer och livsmiljöer som kännetecknar brandpräglade tallskogar t.ex. skrovlig taggsvamp, motaggsvamp och kolflarnlav. Skrovlig taggsvamp bildar mykorrhiza med tall i äldre tallskog.

Döda ved förekommer sparsamt till allmänt och utgörs främst av grova övermossade tallågor, brandstubbar, stående silverfurar och självgallring av lövträd. Vid några fuktdrag växer hänglavsrik gransumpskog.

Reservatets skogar saknar i stort sett spår av modernt skogsbruk. I sydväst finns två områden som avverkats i slutet på 1990-talet, sammanlagt 1,3 hektar, med i huvudsak naturligt föryngrad tall och rikligt uppslag av glasbjörk och asp samt enstaka stora vårtbjörkar. Några enkla mer eller mindre igenväxta körvägar finns genom reservatet till ungskogarna utanför reservatet. Skogarna närmast öster om naturreservatet avverkades på 1980-talet och övriga i slutet på 1990-talet och början av 2000-talet.

Våtmark och vattendrag

Större delen av våtmarken Häggsjö-Bergmyran ingår i naturreservatet. Våtmarken är inte så stor men orörd och består av mosaiker av träddäckta och öppna fastmatte- och mjukmattekärr. Den uppvisar tydliga strukturer, som t.ex. drag och i söder strängflarkärr. Kärren är huvudsakligen fattiga med flaskstarr och ett bottenskikt av vitmossor. Delar av våtmarken har ett glest trädskikt av tall.

Naturreservatet avvattnas söderut. Bäckens i den östra delen av reservatet rinner i Västernorrlands län ihop med Häggsjöbäcken.

Naturvårdsarter

Området utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till äldre naturskogar. Följande naturvårdsarter har påträffats vid fältbesök med hotkategori² inom parentes: dropptaggsvamp, motaggsvamp (NT), skrovlig taggsvamp (NT), bårdlav, garnlav (NT), kolflarnlav (NT), lunglav (NT), skinnlav, skrovellav (NT), stuplav, violettgrå tagellav (NT), mindre

² Hotkategori i Sverige enligt "Rödlistade arter i Sverige 2015", Artdatabanken.
CR=Critically endangered/Aktut hotad, EN=Endangered/Starkt hotad,
VU=Vulnerable/Sårbar, NT=Near threatened/Nära hotad.

märgborre, järpe, kungsfågel (VU), lavskrika, spillkråka (NT), talltita, tofsmes, tretåig hackspett (NT) och trädkrypare.

I den brandpräglade tallskogen i väster har skrovlig taggsvamp³, som omfattas av åtgärdsprogram för hotade arter, noterats. Naturreservatet är inte skyddat enligt EU:s fågeldirektiv⁴ men järpe (A104), tretåig hackspett (A241) och spillkråka (A236) omfattas av fågeldirektivets bilaga 1.

Friluftsliv

Intill och genom naturreservatet finns några skogsbilvägar. Inom reservatet finns möjlighet att uppleva flera av det boreala skogslandskapets typiska skogsmiljöer. Det finns inga stigar eller andra anläggningar för friluftsliv.

Strax norr om reservatet ligger Björnlandets nationalpark som har vägvisning från bl.a. väg 92 och många intressanta besöksmål och besöksanläggningar, t.ex. markerade leder och övernattningskojor.

4. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 3 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

För samtliga skötselområden gäller att främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

4.1. Skötselområde 1, brandpräglad barrskog med bränning eller bränningsefterliknande åtgärder (38 ha)

Skötselområdet består av reservatets brandpräglade barrnaturskogar. Gamla tallar med brandljud och kolnade stubbar finns spritt i hela skötselområdet och skogen är mycket hänglavsrik.

Delområdena som på kartan i bilaga 1 markerats som 1a består huvudsakligen av 120 - 150 årig brandpräglad grandominerad barrnaturskog. Andelen lövträd är hög, främst björk men också påfallande många grova aspar och sälgar. Bitvis har området lövbrännekaraktär. Det finns gott om gamla tallar och inslaget av tall ökar västerut. I några drag växer hänglavsrik gransumpskog.

Delområdena 1b på myrholmarna består av en hänglavsrik tallsumpskog med mycket gamla tallar, vissa upp emot 400 år. Det finns gott om stående och liggande död ved, främst i form av silverfuror.

³ Naturvårdsverket. 2006. *Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar (Sárdodon)*. Rapport 5609.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.

Inom skötselområdet förekommer många skyddsvärda och rödlistade arter som är beroende av de strukturer och livsmiljöer som uppkommer efter brand, t.ex. kolflarnlav.

Strax öster om skötselområdet går en skogsbilväg och det finns en skogsbilväg genom skötselområdet i väster. I söder finns det en enkel delvis igenväxt körväg, som nyttjats vid avverkningar utanför naturreservatet. På två mindre områden (cirka 1,3 ha) i väster växer tallungskog och rikt uppslag av björk. Där skötselområdet sammanfaller med naturreservatets ytterkanter finns lokalt påverkan från kringliggande markers skogsbruk, t.ex. små flikar med ungskog. I övrigt har skogarna överlag mycket få spår av tidigare skogsbruk.

Naturreservatet ligger i värdetrakter för tall och gran (Björnlandet I och II)⁵, samt prioriterat område för bränning⁶ och bevarande av lövvärden⁷. Skrovlig taggsvamp, som omfattas av åtgärdsprogram för fjälltaggsvampar, är funnen i tallskogen i väster.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. Efter en störning kan inslaget av lövträd öka vilket ger goda möjligheter för lövträdsberoende arter att fortleva i området. I senare stadier kan skogen vara mer sluten med grova granar och aspar. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap. Normalt ska beståndet hysa betydande mängder död ved. Typiska arter som hör till naturtyperna ska förekomma, t.ex. skrovlig taggsvamp. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen brandpräglad barrskog ska vara minst 30 ha.

Skötselåtgärder

Skötseln ska vara naturvårdsbränning där det är tekniskt möjligt. Om bränning inte är möjlig att genomföra ska olika brandefterliknande åtgärder kunna tillämpas. Föryngringen efter bränning ska följas upp och vid behov ska åtgärder för att gynna löv och tillväxten av tall kunna genomföras.

⁵ Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i Västerbottens län. 2006. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län*. ISBN 91-975699-4-1.

⁶ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2012. *Strategi för skötsel av brandpräglad skog i skyddade områden i Västerbottens län*. Meddelande 16:2012.

⁷ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2014. *Strategi för bevarande och restaurering av lövnaturvärden i skyddade områden, Västerbottens län*. Meddelande 6:2014.

Bränning

Huvudinriktningen på skötseln är bränning. Skötselområde 1a har högre prioritet än 1b. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Vid bränning ska, särskilt inom område 1b, hänsyn tas till de gamla tallarnas höga naturvärden samt skrovlig taggsvamps behov av värdräd. Exakt avgränsning för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra ska olika brandefterliknande åtgärder kunna genomföras, t ex ringbarkning, luckhuggning eller markstörning. Brandefterliknande åtgärder inom område 1b ska genomföras med hänsyn till de gamla tallarnas, levande och döda, naturvärden.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas.

4.2 Skötselområde 2, barrblandskog med fri utveckling (14,9 ha)

Skötselområdet består av gransumpskogen kring bäcken i öster. Det finns gott om 200 åriga granar samt rikligt med stående och liggande död ved samt hänglavar. Lövinslaget utgörs främst av björk men också grov asp, al och sälg. Inom skötselområdet förekommer många skyddsvärda och rödlistade arter som är beroende av de strukturer och livsmiljöer som kännetecknar barrskogar med lång kontinuitet, t.ex. garnlav och violettgrå tagellav.

Strax öster om skötselområdet finns en skogsbilväg och i söder går en skogsbilväg genom området. Där skötselområdet sammanfaller med naturreservatets ytterkanter finns lokalt påverkan från skogsbruk på omkringliggande marker, t.ex. små flikar av ungskog. I övrigt har skogarna mycket få spår av skogsbruk.

Naturreservatet ligger i en utpekad värde-trakt för tall och gran (Björnlandet I och II).

Bevarandemål

Skötselområdet ska innehålla allmänt till rikligt med naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, brand, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Typiska arter som hör till naturtyperna ska förekomma. Främmande arter som utgör ett

hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen barrskog ska vara minst 14 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling genom intern dynamik.

4.3 Skötselområde 3, våtmarker och vattendrag med fri utveckling (34 ha)

Skötselområdet består av all öppen och skogklädd våtmark i naturreservatet med i stort sett ostörd hydrologi. Huvuddelen av skötselområdet utgörs av Häggsjö-Bergmyran. Våtmarken är inte så stor men består av en mosaik av glest trädäckta och öppna fattiga till intermediära kärr med tydliga strängar och flarkar i södra delen. Häggsjö-Bergmyran har lokalt svag påverkan från skogsbilvägen intill. I historisk tid har branden många gånger berört även våtmarkerna i naturlandskapet i varierande utsträckning. Ibland har myrarna brunnit, ibland har de fungerat som en naturlig brandgräns. Häggsjö-Bergmyran (AC20I9B01) har fått klass 3 (vissa naturvärden) i länets våtmarksinventering⁸.

Avvattningen av naturreservatet sker mot sydost. Bäckens rinner i Väster-norrlands län ihop med Häggsjöbäcken. Häggsjöbäcken har inom Västerbottens län ännu inte bedömts i arbetet med EU:s vattendirektiv (VISS, VattenInformationsSystem Sverige).

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. De trädbevuxna våtmarkerna ska hysa träd i olika åldrar och dimensioner och en betydande andel ska utgöras av döende stående träd. Våtmarker och vattendrag ska ha en intakt, naturlig hydrologi och hydrokemi som präglas av naturliga processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar, med försumbar påverkan från övergödande, försurande och grumlande ämnen. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

De naturliga processerna ska få fortgå opåverkat av mänskliga ingrepp. På våtmarkerna ska det inte finnas avvattnande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Vid en naturvårdsbränning av skog kan myrarna tillåtas brinna som en del av en naturlig process.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder men med möjlighet att vid behov åtgärda diken som påverkar hydrologin på våtmark samt möjlighet att fungera som naturlig brandgräns vid naturvårdsbränning.

⁸ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1993. *Katalog över våtmarker Åsele, Lycksele, Norsjö och Malå kommuner*. Bilaga 2 till ”Våtmarker i Västerbottens län” meddelande 1:1993.

5. Mål och åtgärder för friluftslivet

Naturreservatet kan nås från skogsbilvägar intill och genom naturreservatet. Naturreservatets storlek och geografiska avgränsning medför att reservatet främst inbjuder till kortare strövtåg i olika typiska boreala skogsmiljöer för besökare som värdesätter frånvaro av besöksanordningar.

Strax norr om reservatet finns ett mer populärt och lättillgängligt besöksmål, Björnlandets nationalpark, med goda möjligheter till såväl korta som längre vandringar. Nationalparken har flera entréer, skyltade leder och övernattningskojor.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket samt bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.

Åtgärder för friluftslivet

Minst en informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämplig plats för informationsskylt, redovisas i bilaga 1. Det ska på skylten finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten. Information om Häggsjö-Bergmyrans naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

6. Övriga anläggningar

Inom naturreservatet finns inga kända anläggningar.

Naturreservatet ligger mellan två riksintressen för rennäringen. De är på grund av sin rika förekomst av hänglav, renlavar, smalbladiga gräs (främst kruståtel) och ris viktiga betesområden under förvinter och vinter för Vilhelmina norra sameby.

7. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

Befintliga skogsbilvägar strax utanför och genom naturreservatet får underhållas. Träd som hotar att falla över vägarna får tas bort, men ska lämnas i naturreservatet. Vägtrummor som utgör vandringshinder får åtgärdas.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Naturvårdsbränning eller brand- efterliknande åtgärder	Skötselområde 1a	1
Naturvårdsbränning eller brand- efterliknande åtgärder	Skötselområde 1b	3
Hägn för att motverka bete	Ev. behov bedöms efter fältbesök	3
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs. Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

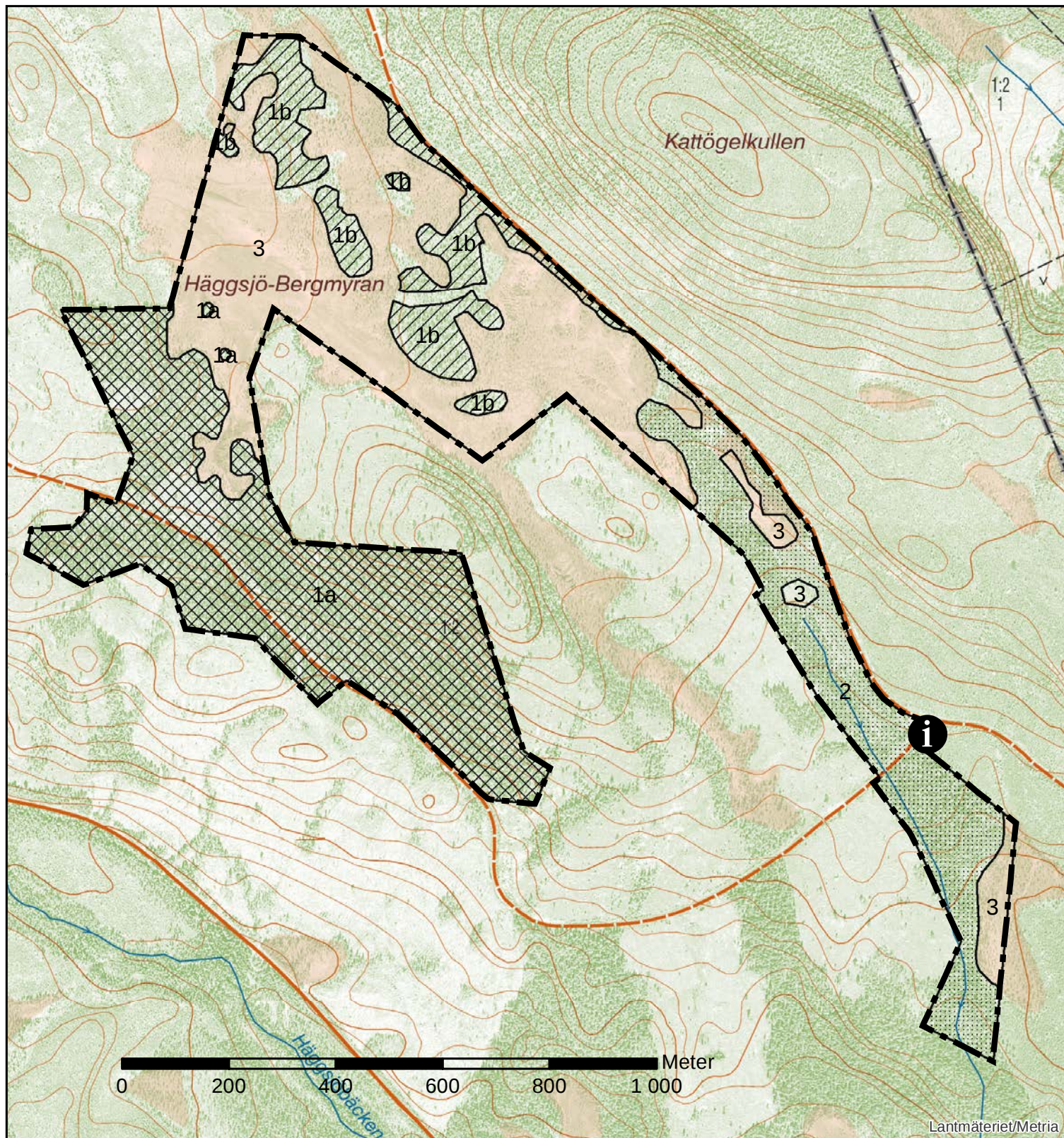
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilaga

1. Karta över skötselområden samt läge för informationsskylt

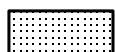
Bilaga 1 Karta över skötselområden samt förslag på plats för informationsskylt tillhörande skötselplan för naturreservatet Häggsjö-Bergmyran, Åsele kommun. Dnr: 511-8916-2017.

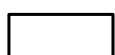
1a. Brandpräglad barrskog med bränning eller bränningsefterliknande åtgärder, prio 1

1b. Brandpräglad barrskog med bränning eller bränningsefterliknande åtgärder, prio 2

2. Barrblandskog med fri utveckling

3. Våtmark med fri utveckling

Informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3

Datum

2018-04-11

Ärendebeteckning

511-8916-2017

1(1)

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (**511-8916-2017**),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt bör de bifogas.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 16 maj 2018**, annars kan inte överklagandet tas upp.